

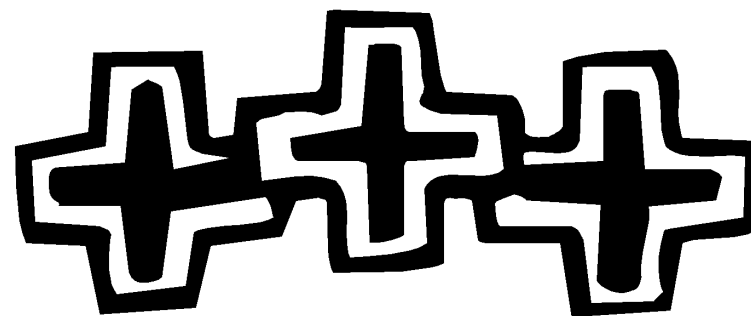
AZKENA

Kurutze maite, osasungarri, zeu zara gure
poz iturri!

Kurutze salbagarria, zeure besoetan Kristo
gure Salbatzailea izan zenduana. Jaungoikoak
izan deuskun maitasun neurrigabearen ezauga-
rri eta biztuerearen itxaropen. Penitentzi aldi
honetan ugaritu eizu sinistedunengan Jaungoi-
koaren grazia.

KANTUA: "**Zu zara gure poza,
Kurutz Salbatzailea!...**"

Hor Jaunaren ikurrina:
Kurutzea, dirdaidun.
Bizia danak hor hilez;
bizitza emon euskun.

KURUTZ BIDEA

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Bihotz samurrez begiratu eiozue, eta ikusi kurutzean josi dabenaren zauriak eta odola; Mariaren altzoan itxi daben Jesus onaren gorpua; zenbat ordaindu dan gu salbatzeko...! Hausnartu eizuz gauza guztiok, eta begira zenbaterainoko maitasuna eban Jesusek...

Jesus Jauna, zure kurutzea bizitzea darion zuhaitz bihurtu dozu; bateoan pekatuari uko eginenez grazi-bizitzara jaio garenoi emoiguzuz zure kurutzean lortu deuskuzuzan frutuak. Errege bizi zara-ta, gizaldi eta gizaldietan. Amen.

13.a Kurutze ganetik bere Amagana,
hemen erasten da Jesus laztana.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

14. HAMALAU GARREN EGOTALDIA: JESUSEN GORPUZ HILOBIAN SARTZEN DABE

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Kantua:

Zure aurpegi bila / gabiltza gu, Jauna;
zu zaitugu argi eta salbamen,
zu, **Jauna**, biziaren babes.

—Uste on izan Jaunagan eta izan gizon
Jaso bihotza eta Jaunagan sendo egon
Zelan dan Aita umeentzat bihozpera
halan da Jauna fededunentzat onbera

1. LEHENENGO EGOTALDIA: JESUS KURUTZEAN HILTERA ZIGORTU DABE

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Isilik egon zan Jesus epaitu ebenean. Danak bere aurka izan zitun. Bai, Kaifasek esaten ebanez, herri osoaren onerako beharrezkoa zan bat hiltea. Aberatsek eta nagusiek gaiztotzat hartu eben Jesus, lege barri bat ekarri ebalako, behartsuentzat justizia iragarri ebalako, pekatariak eta baztertuak onartzen zitulako, eta Moisesen Legea barriztatzeko eskubideaz agertzen zalako.

Errubakoa epaitua ta zigortua. Gogoan izan

10.a Hona non daukazu Jesus bilozik
burutik biatzera zauriz beterik.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

11. HAMAIKAGARREN EGOTALDIA: JESUS KURUTZEAN JOSTEN DABE

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Erruki bako gizonek, Jesusen esku ta oinak,
untze handiez josten dabez kurutzean. Jesusek
bere oinaze guztiak Jaungoikoari eskeintzen
deutsoz, jakinik gu salbatzeko direla. Oraintxe
eskeintzen dauz oso-osoan bere gorputza ta
odola gure pekatuen parkamenerako; bere aurka
pekatu egiten daben guztientzat Jaungoiko Ai-
tari parkamena eskatzen deutso: “Aita, parkatu
eiezu, zer egiten daben ez dakie-eta.”

*Jesus Jauna, errukitu zaitez nitaz gaur; eta
parkatu nire pekatu guztiak.*

3. HIRUGARREN EGOTALDIA: JESUS LEHENENGOZ JAUSTEN DA LURRERA

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Zeru-lurren erregea, Jaungoikoaren Semea,
hor ikusten dogu beheratuta, apaltasunik handi-
enean; mundukoen artean azkenengo eginda,
gorputz guztia zigorkadaz astinduta, odoletan...

*Lurra jo dau kurutz aztunaren azpian. Jausi
eta zutundu egin zinan, Jesus, pekatuan jausita
gagozenok altxatzeko. Urten daigula gure pe-
katutik, zure urratsak jarraitzeko beti.*

3.a Hemen jausi zan Jesus lurrera
lurra jasoteko bere aurrera.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

4. LAUGARREN EGOTALDIA: JESUS BERE AMA MARIAGAZ AURKITZEN DA BIDEAN

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

fritu behar izango ete dau pekatariak! Geure pekatuekaitik egin daigun negar. Damutu gaitazan eta parka eskatu Jainkoari.

8.a Pekatuagaitik negar egizu:

Bada neure penak horrek emon ditu.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

9. BEDERATZIGARREN EGOTALDIA:

JESUS HIRUGARRENEZ JAUSTEN DA LURRERA

- Gurtzen zaitugu, Kristo.

- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Nekearen nekeaz, indarrak amaituz joakoz Jesusi. Eta aldapan gora hirugarrenez jo dau lurra. Gudari bihotz bakoek, barriz, barriro zigortuko dabe apurtuta egoan Jesus.

Jauna, zugaz batera zutundu gaitezela, zeuk lez Jaungoiko Aitaren borondatea azkeneraino bete daigun.

Gero ta makalago ikusten eben Jesus. Indarrak amaitzen joakozan; behar bada Golgotaraino ez zala helduko-ta, solotik etorren gizon bat derriortu eben kurutzea eroaten laguntzera...

Geuk ere pozik lagunduko geuskion kurutzea eroaten Jesusi, baina ez ginan egon han. Eta gaur, Jesusek hauxe dinosku: “Hartu eizu egunero zure kurutzea eta lagundu besteei kurutzea eroaten. Zahar eta gaisoei, guraso ta ezagunei, alargun ta umezurtzei, pobreei ta behar barik dagozenei, bakarrik sentitzen direnei, problema handiak daukezenei...; prestatu zure zerbitzuak etxekoei, auzokoei, elizeari... Izan zeu ere Zireneko Simon langoa. Sufritzen dagozen guztiengan aurkituko nozu...”

5.a Kurtzia eroaten nahi dozu lagundu?

Bada hemen nahi dabe lagun bat hartu.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

6. SEIGARREN EGOTALDIA:

BERONIKAK JESUSI

AURPEGIA GARBITZEN DEUTSO

Sarrerea

Senideok: Kurutz bidean, Jesusegaz bat egi-
ten dogunean, gure salbazinoko misterioa os-
patzen dogu. Jaungoikoaren Semea heriotzara
doa, guk bizia izan daigun!

Jarraitu daiguzan damutasunez Jesusen pau-
suak, geure pekatuen parkamena lortzeko es-
keintzen ditulako bere gorputza ta odola. Hori-
xe iragarri eban Azken Afarian: “*Nire gorputza
zuentzat emongo da; eta nire odola zuen alde
isuriko da, zuen pekatuak parkatzeko.*”

Damutasunez eta esker onez, bizia salbatzen
deuskunagaz zorretan gagoz-eta. Bihotz-bihot-
zez eskerrak emon deioguzan Jaunari bizitza
barrirako ateak zabaldu deuskuzelako.

Hildako gure senideak gogoan izango di-
tugu Kuruzbide hau egiterakoan. **I.**-k eta... **I.**k
izan daiela, Kristoren Pasinoari esker betiko bi-
zia ta zoriona.

Arimateako Josek eta Nikodemok Kristoren
gorpua izara baten batu eta hilobi barri baten
sartzen dabe. Itxura baten, dana amaitu da po-
rrrotean. Baina itxaropen barri bat sortzen da;
“*Hirugarren egunean biztuko naz*” esan eban
Jesusek. Hilobia hutsik geratuko da. Eta Ikas-
leak ogia zatitzean Jesusegaz aurkituko dira.
Jaungoiko Aitak ez dau itxi bere Semea herio-
tzearen menpean. Jesusek munduan egin eta
esan dauana ontzat hartzen dau Aitak, eta hilen
artetik bizi barrirako atarako dau bere Seme
maitea. Guk, Kristoren heriotzea eta biztuerea
gogoratzen ditugunok, gogoan izan daiguzela
Aitak Tabor mendian esandako hitzok: “*Hauxe
da nire Seme maitea: entzun eiozue.*”

14.a Lurperatu gura dau zure bihotzian
Jesus hilak, betiko zu bizi zaitian.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

daiguzan gaur egun ere zigortuak diran errubakoak. Gure norkeriekaitik, injustiziekaitik, geu handi izateko azpiratzen ditugunak...

1.a Sententziau dabe Jesus maitia,
kurtzian hiltera. O ze penia!

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

2. BIGARREN EGOTALDIA:

JESUS, KURUTZEAGAZ KALBARIORA BIDEAN

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*

- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Egur aztuna lepoan daroazula, hor zoaz, Jesus, urkamendira... Isilik, abere-hiltegira daroen bildotsa lez. Emoiguzu, Jauna, eguneroko kurutzea eroateko adorea ta eroapena.

2.a Orain hartzen ditu kurtze batian
gure pekatuak bere ganian.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

11.a Oinak eta eskuak untzez josirik,
hemen dago Kristo minez beterik.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

12. HAMABIGARREN EGOTALDIA:

JESUS JAUNA KURUTZEAN HILTEN DA

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*

- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

(Egin daigun isilean otoitz, kurutzean hilda ikusten dogun Jesusen aurrean).

Eskerrak, Jauna, kurutzean hilez bizi barria emon deuskuzulako. Ez daigula alperrik galdu doai eder hau, pekatu eginaz.

12.a Hemen Jesus hil zan gizonagaitik:
gomutatu zaitez orain ta beti.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

13. HAMAHIRUGARREN EGOTALDIA:

KURUTZETIK JATSI

ETA AMAREN ALTZOAN IPINTEN DABE JESUS

Zeruko ama, Maria; zenbat sufritu zendun Kalbariora bidean, zeure Seme Jesus ikusi zenuanean: zauriturik, buru makur, odolez, hautsez ta izerdiz zikinduta. Orduantxe bai ezpata batek alderik alde zulatu eutsula bihotza!

Zure antzera, Ama, askok ikusten dabez euren seme-alabak heriotza bidean: goseak hiltzen umeak, akzidenteetan, geisotasunaz, drogaz, edo politika ideal batzuk direla-ta... Lagundu eiguzu guztioi Jesusen jarraitzaile izaten, eta emon eiezu, Ama, guztiei seme-alabak maite izateko eta eurei laguntzeko bihotz handi bat.

4.a Nok esan leiken Amaren penia,
honelan ikusita bere Semia.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

5. BOSTGARREN EGOTALDIA:

ZIRENEKO SIMONEK KURUTZEA EROATEN
LAGUNTZEN DEUTSO JESUSI

- Gurtzen zaitugu, Kristo.

- *Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.*

9.a O pekatuaren gauza astuna,
hirugarrenian jo dau hemen lurra!

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

10. HAMARGARREN EGOTALDIA:

JESUSI BERE SOINEKOAK KENTZEN DEUTSOEZ

- Gurtzen zaitugu, Kristo.

- *Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.*

Bere Jaungoikotasunari gogor eutsi barik gizon egin zanari; geure artera etorteko beherratu zanari..., orain soinekoak ere kendu egiten deutoez; eta gudariak euren artean banatuko dabez. Geuk ere horixe egiten dogu zuzenak ez garenean, ohostuten (ohosten) dogunean, langileari ordain zuzena emoten ez deutoegunean, geure aberastasuna baino bilatzen ez dogunean, danean geure probetxua eta geure lagunena bilatzen dogunean...

Asko izten ditugu erdi bilutsik, euren eskubi-deak erantsita.

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Bai! Golgota bidean jente asko egoen, jazoten zana ikusten. Guztien artetik emakume bategen urteten dau: lotsa barik, bildur barik, gudarrien artetik igaro eta Jesusengana heldu da.

Negarrez ta maitasunez, zapi bateaz Jesusi aurpegia garbitu eutson. Eta, ordain lez, Jesussek bere irudia itxi eutson markatuta zapi harretan. Betirako oroigarria. Izan gaitezela geu ere, senideok, Beronikaren antzekoak. Sufritzen dagoenarengana lotsa barik hurreratu gaitezela. Hurreratu ta lagundu. Eurekan dago Jesus, eta laguntzaile egiten garen bakotxean, Jesusen presentzia somauko dogu.

- 6.a Arpegiko izerdi eta odolatan
zapi bat busti dau hiru dobletan.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

7. ZAZPIGARREN EGOTALDIA: JESUS BIGARRENEZ JAUSTEN DA LURRERA

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Jesus gure Jaun ona: Kalbariora bidean bigarrenez jausi, eta, aurrera egiteko, zutundu egin zinan. Azkenerraino heldu nahi izan zenduan. Ez zenduan nahi hasitako lana amaitu barik itxi. Egizu, geuk ere indar berbera izan daigula pekatutik urteteko.

- 7.a Bigarren aldian hemen da jausi,
eta zu etzara kontura etorri.

* Errukitu, Jauna. ** Pekatari honegaz.

8. ZORTZIGARREN EGOTALDIA: JESUS JERUSALENGO EMAKUMEEKAZ AURKITZEN DA

- *Gurtzen zaitugu, Kristo.*
- ***Zure kurutzeagaz mundua salbau dozulako.***

Jerusalengo emakumeok, ez egin negarrik nigaitik. Baina zeuekaitik eta zuen seme-ala-bekaitik bai, eizue negar. Nik, errubako nazan honek, honenbeste sufritu behar badot, zer su-